گزارش خبری

خشت اول خانه ادبیات

نخستین نشست هم‌اندیشی خانه ادبیات مشهد برگزار شد

عکس: نیما نجف‌زاده| شهرآرا

ایرانی| تشکیل خانه ادبیات ذیل خانه هنرمندان مشهد اتفاق تازه‌ای است که در صورت تحقق شاید پیامدهای مثبتی را به همراه داشته باشد. قرار است در این کانون برای فعالیت اهل ادب مشهد محیط و امکانات و همکاری‌هایی ارائه شود اما در آغاز راه پرسش‌ها و نگرانی‌هایی دراین‌باره وجود دارد: اینکه آیا با وجود حمایت نهادی چون شهرداری، استقلال نویسندگان و شاعرانی که در قالب چهارچوب‌های این خانه فعالیت خواهند کرد، حفظ خواهد شد؟ آیا یک‌جا دیده شدن شعر و داستان و لحاظ نکردن هویت خودبسنده هریک از این ۲ عرصه مانع از به دست آمدن نتیجه مطلوب نخواهد شد؟ آیا با تغییرات مدیریتی در پی رویدادهایی چون انتخابات شورای اسلامی شهر، خانه ادبیات آسیب نخواهد دید؟

در نخستین نشست هم‌اندیشی خانه ادبیات مشهد که بعدازظهر دوشنبه با حضور شماری از اهالی شعر و داستان و فعالان ادبی و مسئولان فرهنگی شهر در فرهنگسرای بهشت برگزار شد، مسائلی از این دست به بحث و بررسی گذاشته شد.

بهشت، مقدمه خانه فرخ

امیر الهامی، مجری برنامه و پژوهشگر ادبیات فارسی، معتقد بود که خانه شعر و ادبیات نباید خانه‌ای باشد که الزاما دستش برای گرفتن بودجه دراز باشد و مرکزی با حضور این همه هنرمند احتمالا درآمدزایی خوبی هم باید داشته باشد.

در ادامه، صدرا یوسفی، مدیرعامل خانه هنرمندان مشهد، به شرح پیشینه‌ای از مسائل حقوقی و اجرایی مربوط به تأسیس خانه ادبیات پرداخت. او گفت: تقریبا از ۲ سال پیش که مجموعه مدیریت شهری فعلی در بخش‌های مختلف مستقر شدند، زمینه‌سازی و ایجاد بستر مناسب برای فعالیت‌های تخصصی در رشته‌های مختلف توسط خود هنرمندان و فرهیختگان در دستور کار شورای اسلامی شهر و شهرداری قرار گرفت.

او در ادامه به تأسیس خانه هنرمندان و آغاز پیگیری برای راه‌اندازی خانه ادبیات به عنوان زیرمجموعه آن اشاره و تأکید کرد که در این راه، تجربه‌های موفق مشابه در تهران و دیگر استان‌ها بررسی شده است.

یوسفی ادامه داد: پس از تصویب لایحه تأسیس خانه هنرمندان شهرداری مشهد در شورای شهر، چند جلسه کارشناسی در حوزه ادبیات برگزار شد. در ادامه قرار شد با توجه به ظرفیت و پیشینه و جایگاه انجمن ادبی فرخ در مشهد و کشور، خانه ادبیات در این محل مستقر شود. فرایندهای تملک طی شد و نشستی هم با ورثه آن مرحوم برگزار شد که امیدواریم به نتیجه برسد. با این حال برای اینکه معطل فرایندهای قانونی نباشیم و خانه ادبیات بتواند فعالیت خود را شروع کند قرار شد فرهنگسرای بهشت را برای استقرار آن اختصاص دهیم تا فرایندهای تملک و بازسازی و بازپیرایی خانه فرخ انجام شود.

به گفته مدیرعامل خانه هنرمندان، در پیش‌نویس آماده‌شده اساسنامه مربوط که هیئت مؤسس آن را بررسی خواهد کرد، موضوعات مربوط، نحوه عضوگیری، استقلال شخصیت حقوقی خانه ادبیات و... پیش‌بینی شده است. او همچنین از برگزاری جلسات مداومی برای هماهنگی و پیشگیری از موازی‌کاری با اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان خبر داد.

اما محمدمحسن مصحفی، سرپرست سازمان اجتماعی و فرهنگی شهرداری مشهد، نیز بر نقش تسهیلگرانه شهرداری و شورای شهر دراین‌باره تأکید و اضافه کرد: خراسان قطعا در ادبیات فارسی جایگاه بی‌بدیلی دارد و بی‌اغراق ادبیات فارسی نیز در قله‌های ادبیات جهان قرار گرفته است. ادبیات با انسان و خلاقیت و هویت سروکار دارد و عامل نگهدارنده هویت ماست. ملت ترکیه به‌سبب تغییر رسم‌الخط از ریشه‌های خود گسسته شدند اما ما هنوز می‌توانیم شاهنامه فردوسی را تا اندازه‌ای درک کنیم. شورا و شهرداری مشهد نیز خود را در این حوزه مسئول می‌داند و به ارتقای ادبیات همت خواهد گماشت.

او با اشاره به موفقیت مشهد در دریافت عنوان «شهر یادگیرنده» از یونسکو، از تلاش‌های مدیریت شهری برای کسب عنوان «شهر خلاق ادبیات» و شایستگی مشهد با وجود رقیب توانمندی به نام شیراز خبر داد.

سید محسن مصطفی‌زاده، نویسنده و پژوهشگر، نیز با اذعان به اهمیت پشتوانه مادی این حرکت استقلال اقتصادی خانه ادبیات را با ترفندهای مختلفی مانند انتشار آثار ادبی بایسته برشمرد.

عباس ساعی، شاعر و پژوهشگر ادبیات، با ابراز خوش‌بینی به اقدام مدنظر، یادآور شد: ما تجربه‌های ناموفقی در انجمن‌های شعر مشهد و خراسان داریم که با رنجیدگی‌هایی همراه بود. واقعیت این است که هنرمندان و به شکل خاص شاعران و نویسندگان نوعی دیکتاتوری دارند که مصداقش بی‌رحمی و قساوت آن‌ها در انتخاب کلمات است. امیدوارم در انتخاب حساس هیئت مدیره به گونه‌ای اقدام شود که با مشکلی روبه‌رو نشویم.

سعید تشکری، نویسنده و فعال ادبی، هم با اشاره به فعالیت‌های جمعی رایج در حوزه ادبیات مشهد که گروه‌های مختلف انجام می‌دهند، آنچه در آستانه تأسیس خانه ادبیات به آن نیاز داریم را نگاه مناسب مسئولان دانست.

اما برخی از حاضران مانند علی عدالتی مجد، شاعر و فعال ادبی، به تفکیک شعر و داستان و در نظر گرفتن خانه‌ای برای هریک معتقد بودند و این جدایی را راهگشا می‌دانستند. علی براتی گجوان، داستان‌نویس و فعال ادبی، هم گفت که شعر و داستان هیچ سازگاری‌ای با هم ندارند و افزود: معتقدم اگر شهرداری از این اقدام حمایت و سرمایه‌گذاری می‌کند انتظار بهره‌برداری و تولید آثاری ادبی در حوزه شهروندی دارد.

ابوطالب مظفری، شاعر و پژوهشگر ادبیات، خواستار تشکیل اتاق فکری از داستان‌نویسان و شاعرانی بود که از مدیران شهری نباشند: خوب است که در این اتاق فکر شاعران و نویسندگان روی مبانی فکری و نظری ادبیات صحبت کنند و پیشنهادهای راهگشا و عملی بدهند.

او همچنین خاطرنشان کرد: خانه ادبیات به مدیریتی با تساهل و تسامح نیاز دارد که با ذات ادبیات همخوان باشد تا درگیر حاشیه‌هایی نشود که نهادهای دیگر به آن دچار شده‌اند.

حسین لعل‌بذری، داستان‌نویس و از کارکنان خانه هنرمندان مشهد، با انتقاد از دیدگاه‌های جداکننده شعر و داستان گفت: مجموعه‌ای با عنوان خانه ادبیات با حضور دوستان شاعر و نویسنده دارد تشکیل می‌شود، ادبیات نیز همه دوستانی را که در حوزه شعر و داستان و ترجمه و ادبیات کودک و نوجوان و نشر کار می‌کنند، دربرمی‌گیرد. قرار است خود این دوستان خانه و هیئت مدیره آن را تشکیل دهند و برای ادبیات این شهر به اتفاق تصمیم بگیرند.

هم‌اندیشی در اتاق فکر

سید سعید موسوی، نویسنده، با بیان اینکه توسعه و پیشرفت شهر باید متوازن و در همه زمینه‌ها باشد، هشدار داد: مشهد در امور عمرانی محله‌ها و بوستان‌ها پیشرفت کرده است ولی متأسفانه برای توسعه کتاب‌خوانی و امور شعر و داستان برنامه‌های مدونی وجود ندارد. تأسیس خانه ادبیات اتفاق خوبی است، منوط به اینکه اعضا برنامه‌های عملی داشته باشند و برنامه‌های خوب پذیرفته و حمایت شود.

منیره خدابخش حصار، داستان‌نویس و فعال ادبی، هم با اشاره به پیچیدگی فرهنگی زیاد مشهد، بر لزوم برخورداری ادبیات از آزادی و استقلال تأکید کرد. او همچنین با انتقاد از وعده‌های محقق‌نشده مسئولان مبنی بر پشتیبانی از اهل قلم، از ضرورت انتخاب متولیانی گفت که بتوانند به اهالی ادبیات کمک کنند.

ثریا صدیقی و نجمه مولوی، ۲ داستان‌نویس و فعال ادبی، اقدام فرهنگی مدیریت شهری را در تأسیس خانه ادبیات مثبت شمردند و از آن قدردانی کردند.

یوسف بینا، شاعر و پژوهشگر ادبیات، بدبینی شاعران و نویسندگان به چنین حرکت‌هایی را برخاسته از ناکامی تجربه‌های پیشین خواند اما تأکید کرد که عزم مسئولان کنونی جدی‌تر است.

مهدی شریفی، عضو هیئت‌مدیره خانه هنرمندان مشهد، اظهار کرد: خانه هنرمندان به معنای واقعی باید بسترساز خانه‌های تخصصی هنر و ادبیات باشد، خانه یعنی خانواده و برای تشکیل خانه ادبیات باید همه اعضای خانواده ادبیات مشهد یعنی شاعران و نویسندگان و دیگر اهالی ادبیات سهیم باشند، آن هم بدون هیچ‌گونه ممیزی‌ای.

حسین عباس‌زاده، داستان‌نویس و فعال ادبی، با تأیید دیدگاه او یادآور شد که بعید است چنین شرایط ایده‌آلی امکان‌پذیر باشد که بدون هیچ ممیزی و نظارتی خانه ادبیات شکل بگیرد.

علیرضا حیدری، شاعر و روزنامه‌نگار، درباره برخی نکات مطرح‌شده گفت: حضور این جمع همان تحقق اتاق فکر است و استمرار آن یکی از مبناهای تشکیل خانه ادبیات خواهد بود.

در این جلسه، علی موسی‌زاده، داستان‌نویس و فعال ادبی، این مسئله را که خانه ادبیات اصلا قرار است چه کند و آیا استقلال مالی دارد و با تغییرات مدیریتی پابرجا خواهد بود یا نه، مبهم خواند. او گفت که تا پاسخ این پرسش‌ها را ندانیم نتیجه‌ای از این نشست‌ها و صحبت‌های کلی نخواهیم گرفت.

لیلا صبوحی خامنه، داستان‌نویس، از ضرورت مشخص شدن زیرمجموعه‌های خانه ادبیات و انتخاب نمایندگان آن گفت؛ اینکه تمام دغدغه‌های مختلف ادبی -در حوزه شعر و داستان و ادبیات فارسی در بخش بین‌الملل و...- پوشش داده شود.

مدیریت شهری به دنبال تصدیگری نیست

احسان اصولی، رئیس کمیسیون فرهنگی، اجتماعی، زیارت، گردشگری و رسانه شورای شهر، یک راهبرد مدیریت شهری را هویت‌بخشی شهر مشهد دانست و یکی از جنبه‌هایی بروز و ظهور آن را حوزه هنر برشمرد. او با بیان اینکه خاستگاه ادبیات در مشهد و خراسان بسیار دیرهنگام است، ادامه داد: هرچه فعالان و نشست‌های نخبگان این حوزه پویاتر باشند و فضا و محیط بیشتری در اختیارشان باشد و در ارتباط با جامعه بروز و ظهور بیشتری داشته باشند، نشاط اجتماعی بیشتر و بهتری را هم می‌توانند مهیا کنند. یکی از راهبردهای ما در این حوزه است و نقشی که در راستای آن برای خود تعریف کرده‌ایم تسهیلگری است. ما متولی امر و متصدی نیستیم و در حوزه‌های اقتصاد و ورزش و فرهنگ و هنر نیز مجموعه حاکمیت و نهادهای شبه‌دولتی مانند شهرداری نقش تصدیگری برای خود قائل نیستند.

اصولی در تبیین نقش مدیریت شهری در خانه ادبیات توضیح داد: تصور کنید ما تالاری ایجاد و زمینه تبلیغ و ترویج را برای اهالی ادبیات فراهم می‌کنیم. از سوی دیگر اگر هریک از اهالی ادبیات که در بخش‌های مختلف فعالیت دارند سرمایه‌های خود را روی هم بگذارند، ارزش افزوده‌ای ایجاد و صدای رساتری پدید می‌آید.

رئیس کمیسیون فرهنگی شورای شهر مشهد سفارش آثار ادبی در حوزه آموزش فرهنگ شهروندی را خارج از نقش مدیریت شهری در خانه ادبیات خواند و یادآور شد که برای این کار، خود شهرداری مدیریت هنری دارد. او همچنین متذکر شد که قوانین و مقررات حاکم بر جامعه روشن است و در فعالیت‌های خانه ادبیات باید لحاظ شود.

در پایان این نشست، ۱۰ تن از حاضران (محمدکاظم کاظمی، عباس ساعی، علیرضا حیدری، یوسف بینا، زهرا حسین‌زاده، حسین لعل‌بذری، نجمه مولوی، فاطمه خلخالی، هادی تقی‌زاده، محبوبه بزم‌آرا) به‌عنوان اعضای هیئت مؤسس ثبت‌نام شدند تا در ادامه فرایند راه‌اندازی خانه ادبیات مشهد و اقداماتی چون تشکیل هیئت مدیره آن را به فرجام برسانند.

صاحب خبر

در حرم مطهر رضوی روی داد

رونمایی از ۲ نسخه کهن‌مثنوی

کهن‌ترین نسخه‌های خطی از «مثنوی معنوی»، شاهکار مولانا جلال‌الدین محمد بلخی، که در گنجینه نسخ خطی آستان قدس رضوی موجود است، روز گذشته رونمایی شد. یکی از این ۲ نسخه متعلق به پنجم ذی‌حجه سال ۸۴۵ و جزو ۲۶۷ نسخه آثار مولوی است که در گنجینه نسخ خطی آستان قدس نگهداری می‌شود. بر پایه توضیحات سید رضا صداقت‌حسینی، کارشناس گنجینه نسخ خطی آستان قدس، اثر یادشده به خط نستعلیق چهارستونه بیست‌ویک‌سطری کتابت شده و قطع آن وزیری و شامل ۲۸۳ برگ است. همچنین جداول اوراق این نسخه به زر تحریردار و لاجورد است و سرلوح و کتیبه مذهب و منقش در آن به کار رفته است.

او درباره دیگر نسخه‌ای که در این مراسم از مثنوی رونمایی شد نیز گفت که در سال ۸۴۸ هجری و به خط نستعلیق بیست‌وسه‌سطری کتابت شده است، ۲ صفحه اول آن تمام‌تذهیب و عنوان‌ها به شنگرف است. طبق توضیحات این کارشناس، نسخه دوم در ۳۰۷ برگ و قطع وزیری کتابت شده و دارای ۲ کتیبه در صدر و ذیل است.

کتابخانه آستان قدس رضوی، از بزرگ‌ترین کتابخانه‌های جهان اسلام است و بیش از ۱۰۰ هزار نسخه خطی در موضوعات گوناگون در آن موجود است که حدود ۸۲۰۰ نسخه از آن‌ها در موضوع ادبیات به زبان‌های فارسی و عربی است.

آیین رونمایی از نسخه‌های ششصدساله مثنوی، بامداد روز گذشته در موزه قرآن و هدایای مقام معظم رهبری و در قالب بیست‌وهشتمین برنامه از سه‌شنبه‌های فرهنگی سازمان کتابخانه‌ها، موزه‌ها و مرکز اسناد آستان قدس رضوی برگزار شد.

درنگ

تکثر خالد در رمان‌های جنوبی

نگاهی به سه‌گانه احمد محمود

حکایت حال
گفتگو با احمد محمود
لیلی گلستان
زمین سوخته
داستان یک شهر
همسایه‌ها
احمد محمود

رادمنش| «نویسنده باید آدم‌های داستانش را بشناسد، نه فقط آنچه را که انجام می‌دهند، نه فقط آنچه را که بالفعل است، بلکه آنچه را که در توانایی آن‌هاست هم باید بداند، حتی اگر در داستان او از قوه به فعل درنیاید.» احمد محمود که این حرف را زده، باورمند و عامل به آن بود. او شخصیت‌هایی را که در آثارش می‌آورد، می‌شناخت. از لایه‌ای از اجتماع صحبت می‌کرد که آن‌ها را می‌شناخت و در میان آن‌ها زیسته بود و اگر فضا، مکان یا وضعیتی را از نزدیک و به درستی درک نکرده بود، خود را به دل ماجرا می‌انداخت، کاری که برای نوشتن رمان «زمین سوخته» کرد و در ادامه به آن هم نگاهی خواهیم داشت. نام اصلی او احمد اعطا و متولد چهارم دی‌ماه ۱۳۱۰ در اهواز است (او ۱۲ مهر ۱۳۸۱ نیز چشم از جهان فروبست). نخستین داستانش را به نام «صبح می‌شه» در سال ۱۳۳۳ در مجله امید ایران منتشر کرد و پس از آن مجموعه داستان‌های «مول»، «بیهودگی» و «دریا هنوز آرام است» را به صورت کتاب عرضه کرد و این‌ها همه تا پیش از سال ۱۳۴۰ بود. محمود بعدها نیز داستان‌های کوتاه بسیاری نوشت اما شهرت با «همسایه‌ها» که نخستین رمانش بود و اولین بار در سال ۱۳۵۳ منتشر شد، به سراغش آمد. «داستان یک شهر»، «زمین سوخته»، «مدار صفر درجه» و «درخت انجیر معابد» دیگر رمان‌های این نویسنده جنوبی است. «همسایه‌ها»، «داستان یک شهر» و «زمین سوخته» را سه‌گانه احمد محمود می‌دانند که از مهم‌ترین رمان‌های ایران است و ۳ برهه مهم ملی شدن صنعت نفت، کودتای ۲۸ مرداد و جنگ را در زمینه اجتماعی قشر پایین جامعه روایت می‌کند. در آستانه سالروز درگذشت او، این سه‌گانه را مرور خواهیم کرد.

ناگزیر از سیاسی شدن در جامعه سیاست‌زده

«همسایه‌ها» که مشهورترین و به زعم عده‌ای بهترین رمان احمد محمود است هیچ‌گاه خیر ندید. پیش از انقلاب و پس از انتشار رمان، دستگاه سانسور دولتی کتاب را «ضدحاکمیت» تشخیص داد و به دلایل سیاسی آن را توقیف کرد. البته این رمان را پیش از سقوط حکومت پهلوی، در بحبوحه انقلاب و سال ۵۷، با توجه به نبود نظارت بر نشر و ضعیف شدن دستگاه سانسور، مؤسسه انتشاراتی امیرکبیر در شمارگانی گسترده منتشر کرد. در مورد شمارگان کتاب اختلاف‌نظر وجود دارد. احمد محمود در مصاحبه‌ای با مجله چیستا که در سال ۱۳۸۱ منتشر شد این رقم را ۲۵۰ هزار نسخه دانسته که ۱۰۰ هزار نسخه آن را انتشارات امیرکبیر منتشر کرده است و او بابتش حق‌التألیف گرفته و مابقی به صورت زیرزمینی و قاچاق به چاپ رسیده است. محمد بهارلو، داستان‌نویس و روزنامه‌نگار، این رقم را ۱۵۰ هزار نسخه دانسته است و محمدرضا جعفری، فرزند عبدالرحیم جعفری، مؤسس انتشارات امیرکبیر، نیز در مصاحبه‌ای این تیراژ را بیش از ۵۰ هزار نسخه اعلام کرد. تجدید چاپ رمان تا سال ۱۳۵۹ ادامه داشت اما در سال ۱۳۶۰ و پس از تشکیل وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، به دنبال صدور بخش‌نامه‌ای که نام «همسایه‌ها» هم در آن ذکر شده بود، چاپش بار دیگر متوقف شد. احمد محمود در نامه‌ای به تورج رهنما می‌نویسد: «سال ۱۳۶۰ که کتاب نایاب شده بود، فکر کردیم شاید بشود اجازه انتشارش را گرفت. به ارشاد مراجعه کردیم و ۱۶۰ مورد ایراد گرفتند -از یک سطر تا چند صفحه- پس راهی نبود جز اینکه صرف‌نظر شود و شد.» (دیدار با احمد محمود، به کوشش سارک، بابک و سیامک محمود (اعطا)، انتشارات معین) «همسایه‌ها» داستان استخوان ترکاندن و بزرگ شدن جسمی و اجتماعی خالد، شخصیت اصلی و راوی رمان، است. این اثر زمینه تاریخی مهمی را در برمی‌گیرد؛ محدوده سال‌های ۱۳۲۰ تا ۱۳۳۰ و بحبوحه ملی شدن صنعت نفت. خالد نوجوانی است در خانه‌ای با همسایه‌های زیاد، مستأجرهایی درگیر فقر و جهل و خرافات و فساد اخلاقی و البته برخوردار از عطوفت و رفتار انسانی قشر فرودست. خالد به مرور در کنار بلوغ جسمانی، به بلوغ سیاسی هم می‌رسد. او هم عاشقی را تجربه می‌کند و هم سیاست را، هرچند وارد شدنش به سیاست امری تصادفی است. وقتی برای حادثه‌ای جزئی به کلانتری می‌رود، یکی از بازداشتی‌ها از او می‌خواهد نامه‌ای را به دوستش برساند و نشانی کتابخانه‌ای را به خالد می‌دهد. خالد با یک اتفاق وارد سیاست و به مرور درگیر آن و در نهایت به فعالیت سیاسی تبدیل می‌شود. البته اگر زمینه سیاسی شدن فراهم نبود، سیاسی شدن نوجوانی بی‌اطلاع از این عوالم باورپذیر نمی‌شد. اما او که در میان قشری فقیر و در ادبار روزگار می‌گذراند، وقتی جریانات و مسائل سیاسی و اقتصادی را از رادیوی قهوه‌خانه امان آقا -که برای کار به آنجا می‌رود- می‌شنود، در مسیر قرار می‌گیرد. هر فرد در جامعه سیاست‌زده، اگر کمی شاخک‌هایش حساس باشد، می‌تواند فعال سیاسی بالقوه باشد. خالد در چنین زمانه و زمینه‌ای قرار دارد و در نهایت تاوان به فعل رسانیدن این توان را با رفتن به زندان می‌پردازد.

پرت شدن به جغرافیای شرجی و ملال

«داستان یک شهر» دومین رمان احمد محمود و به نوعی ادامه «همسایه‌ها»ست، بی‌آنکه اشاره‌ای روی جلد یا عنوان کتاب آمده باشد. خالدِ «همسایه‌ها» پس از دوره حبس به تبعید در بندر لنگه محکوم شده است و باز راوی اوست. این رمان فاصله سال‌های طوفانی ۱۳۳۳ تا ۱۳۳۶ را در برمی‌گیرد و به لحاظ فرمی از نخستین رمان احمد محمود بازی‌های بیشتری دارد. «داستان یک شهر» با تکنیک بازگشت به گذشته (فلش‌بک) که مدام در طول رمان تکرار می‌شود، با آنچه گذشته است و چرایی تبعید شدن خالد و دوستش آشنا می‌شویم. این رمان از ماجراهای پس از کودتای ۲۸ مرداد ۳۲ و پاک‌سازی ارتش شاهنشاهی از افسران توده‌ای می‌گوید. خالد نیز از افسرانی است که به زندان افتاده و در آنجا شاهد تیرباران شدن تعدادی از افسران است. این اثر برخاسته از تجربه نویسنده است. احمد محمود پس از دوره متوسطه وارد دانشکده افسری ارتش می‌شود و پس از ۲۸ مرداد ۳۲ به همراه تعداد زیادی دیگر از افسران بازداشت می‌شود. خودش در مصاحبه‌ای می‌گوید: «حسش کردم. در درا، شکست را، سکون را و مردم بندر لنگه را که انگار به دنیای دیگری تعلق داشتند، همه را خوب حس کردم.» عشق در «داستان یک شهر» همانند «همسایه‌ها» به سراغ شخصیت اصلی می‌آید. اما خالد چیزی در او می‌بیند که در دیگران پیدا نمی‌کند. از طرفی این شریفه است که آن فضای شرجی پرملال مرده را برای خالد تحمل‌پذیر می‌کند، فردی که نماد روشنفکری آرمان‌خواه است که از برج عاج خود به درون واقعیت اجتماعش پرتاب شده است تا ببیند بین آرمان‌هایش و واقعیت جامعه‌اش چقدر فاصله است و بر این فاصله تأمل کند.

رنج جنگ

جنگ مهم‌ترین و همه‌گیرترین اتفاقی بود که در ایران معاصر رخ داد. جنوب ایران بیش از هر نقطه دیگر درگیر جنگ و زیر آتش و خمپاره بود. بیشترین خانه‌ها در استان خوزستان آوار شد و بیشترین خون‌ها در این خطه بر زمین ریخت. احمد محمود که زاده اهواز است، در «زمین سوخته» روایتی از ۳ ماه اول جنگ به دست می‌دهد. روزهایی که با غافلگیری و سردرگمی شروع می‌شود و با نبرد و خون ادامه پیدا می‌کند. البته محمود در آن زمان ساکن تهران بود، اما با شنیدن خبر کشته شدن برادرش در جنگ، راهی اهواز می‌شود. او در گفت‌وگوی مفصلش با لیلی گلستان در کتاب «حکایت حال» می‌گوید: «در همان ۳ ماه اول بود که برادرم کشته شد. این بود که از تهران راه افتادم و رفتم جنوب، رفتم اهواز، رفتم سوسنگرد، رفتم هویزه [...] وقتی برگشتم، واقعا دلم تلنبار شده بود. برادرم هم کشته شده بود، دیدم چه مصیبتی را دارم تحمل می‌کنم و مردم چه تحملی دارند و چه آرام‌اند مردم دیگر شهرها، چون تهران تا موشک نخورد، جنگ را حس نکرد. درد من این بی‌حسی و بی‌تفاوتی مناطق دور از جنگ بود. دلم می‌خواست لااقل مناطق دیگر مملکت ما بفهمند که چه اتفاقی افتاده است. همین فکر وادارم کرد که بنشینم زمین سوخته را بنویسم. خب نوشتم، از آن هم استقبال شد. ۳۳ هزار نسخه در ۲ چاپ پی‌درپی.» محمودِ رئالیست، «زمین سوخته» را چنان زنده نوشت که عده‌ای آن را تا اندازه گزارشی مطبوعاتی پایین آوردند، او در پاسخ به این دیدگاه گفته است: «این اثری است کاملا رئالیستی مبتنی بر حوادث روز. اما نه چنان حوادثی که اثر را به گزارشی روزانه تبدیل کند -زمین سوخته گزارش نیست- هرچه از آن بیشتر فاصله زمانی بگیریم از وجه گزارشی آن کاسته می‌شود.» خالدِ نوجوان «همسایه‌ها»، بخشی از جوانی‌اش را در زندان و تبعید می‌گذراند و هنگامی که دوران پختگی و آغاز سفیدشدن شقیقه‌هاست، بر «زمین سوخته» جان می‌دهد.

خیز خراسانی‌ها برای فجر سی‌وهشتم

اهالی سینما برای حضور در بزرگ‌ترین ماراتن سینمایی کشور آماده می‌شوند

زندگی با سینما

شکیبا افخمی‌راد| حضور در جشنواره فیلم فجر برای دیده شدن فیلم‌ها پیش از اکران عمومی، یک امتیاز برای کارگردانان محسوب می‌شود، از این‌رو هرساله در فصل پاییز، همزمان با نزدیک شدن به زمان برگزاری جشنواره فیلم فجر، کارگردانان بسیاری ساخت فیلم‌های جدیدشان را آغاز می‌کنند تا بتوانند فرم تقاضای حضور در جشنواره فجر را پر کنند. امسال نیز کارگردانان بسیاری اعم از جوان و پیشکسوت، در حال تدارک برای ساخت فیلم‌های خود هستند که اگر مراحل تولید آن‌ها تا دی ماه به پایان برسد، می‌توان در انتظار یک جشنواره با نام‌های بزرگ و فیلم‌های متنوع بود. درمیان افرادی که خود را برای جشنواره امسال آماده می‌کنند، نام هنرمندان خراسانی و مشهدی نیز پررنگ دیده می‌شود؛ اتفاقی که می‌تواند ما را به گرفتن سیمرغ توسط هنرمندان خراسانی در جشنواره امسال امیدوار کند. از میان این هنرمندان خراسانی می‌توان به بهروز شعیبی، داریوش ارجمند، ساره بیات، ساعد سهیلی، رضا عطاران، سیاوش حقیقی، مهران احمدی، لاله و ستاره اسکندری، نیما جاویدی، مهدی صباغ‌زاده، میترا حجار و ابراهیم ایرج‌زاد اشاره کرد. در گزارش پیش‌رو ضمن معرفی فیلم‌های هنرمندان مشهدی، دیگر فیلم‌های مهمی را که این روزها مراحل تولیدشان را برای رسیدن به ماراتن فجر سپری می‌کنند، مروری خواهیم کرد.

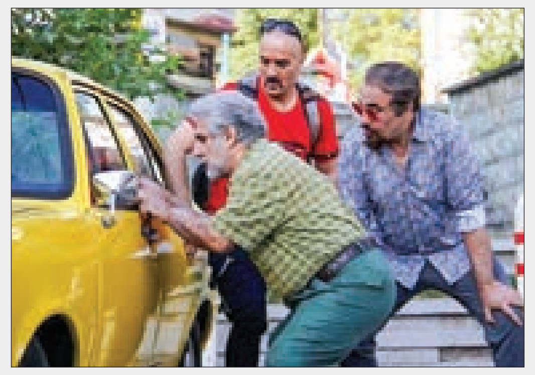

نمایی از فیلم سینمایی «انفرادی» ساخته مسعود اطیابی

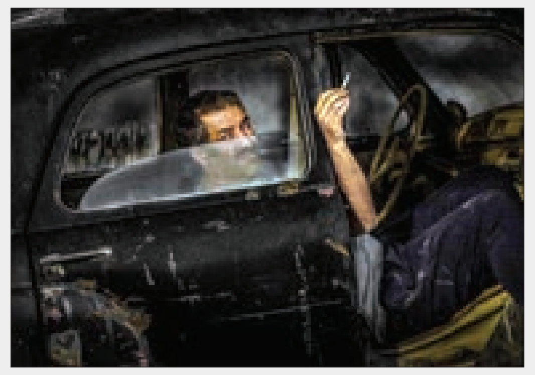

نمایی از فیلم سینمایی «دوزیست» ساخته برزو نیک‌نژاد

نمایی از فیلم سینمایی «روز بلوا» ساخته بهروز شعیبی

نمایی از فیلم سینمایی «سه کام حبس» ساخته سامان سالور

نمایی از فیلم سینمایی «زنبور کارگر» ساخته افشین صادقی

نمایی از فیلم سینمایی «رویای سهراب» ساخته علی قوی‌تن

نمایی از فیلم سینمایی «لتیان» ساخته علی تیموری

نمایی از فیلم سینمایی «بی‌صدا حلزون» ساخته بهرنگ دزفولی‌زاده

نمایی از فیلم سینمایی «گورکن» ساخته کاظم ملایی

نمایی از فیلم سینمایی «مردن در آب مطهر» ساخته نوید محمدی

بازگشت بعد از وقفه‌ای یک‌ساله

درمیان نام کارگردانانی که خود را برای ماراتن فجر سی‌وهشتم آماده می‌کنند، نام چهار کارگردان دیده می‌شود که همگی در جشنواره سی‌وششم حاضر بودند و حال بعد از یک دور غیبت، در حال آماده‌سازی برای حضور در بزرگ‌ترین رویداد سینمایی کشور در سال ۹۸ هستند.

حمید نعمت‌ا... یکی از این افراد است. او با فیلم «شعله‌ور» در سی‌وششمین دوره جشنواره فجر حاضر شد و توانست نظر منتقدان را جلب کند. حال بعد از وقفه‌ای کوتاه، این کارگردان بار دیگر برای حضور در جشنواره، خیز برداشته و این روزها ششمین فیلم سینمایی‌اش را جلوی دوربین برده است؛ فیلمی با نام «قاتل وحشی» که در ژانر جنایی ساخته می‌شود. نعمت‌ا... در فیلم جدیدش برای سومین‌بار با لیلا حاتمی همکاری می‌کند. حاتمی پیش از این در فیلم‌های «بی‌پولی» و «رگ خواب» این کارگردان بازی کرده بود. همچنین امین حیایی که برای بازی در فیلم «شعله‌ور» نعمت‌ا... لوح افتخار از جشنواره فجر دریافت کرده بود، در ساخته جدید این کارگردان هم حضور خواهد داشت. از دیگر بازیگران «قاتل وحشی»، می‌توان به شهرام حقیقت‌دوست و ستاره اسکندری اشاره کرد.

ابراهیم حاتمی‌کیا نیز که در جشنواره سی‌وششم با فیلم «به‌وقت شام» حاضر بود، بعد از یک سال دوری از جشنواره، احتمالا در دوره سی‌وهشتم آن با فیلم «خروج»، حضور خواهد داشت. فرامرز قریبیان، پانته‌آ پناهی‌ها، جهانگیر الماسی و آتش تقی‌پور از بازیگران فیلم جدید حاتمی‌کیا هستند. در این بین، تقی‌پور در گفت‌وگویی با خبرگزاری میزان، درباره آخرین وضعیت ساخت فیلم «خروج» گفته است: «حدود ۲۰ روز از آغاز فیلم‌برداری در شهر گچساران می‌گذرد. تاکنون تمامی بازیگران جلوی دوربین رفته‌اند و فیلم‌برداری بیست‌وچهارساعته ادامه دارد.» درباره داستان فیلم هنوز اخبار موثقی منتشر نشده است.

مهران احمدی که با «مصادره» در جشنواره دو سال پیش حضور داشت، به‌تازگی فیلم سینمایی «سگ‌بند» را جلوی دوربین برده است. فیلم‌برداری این کمدی با حضور بازیگرانی چون امیر جعفری، بهرام افشاری و خود مهران احمدی در تهران آغاز شده، اما هنوز اطلاعاتی درباره داستان آن منتشر نشده است. انتظار می‌رود این فیلم نیز با طی مراحل آماده‌سازی خود، در سی‌وهشتمین جشنواره فیلم فجر رونمایی شود.

بهروز شعیبی دیگر کارگردانی است که بعد از گذشت دو سال به‌سراغ ساخت فیلم تازه‌ای رفته است. فیلم او از محصولات مرکز فیلم و سریال سازمان اوج است و «روز بلوا» نام دارد. در خلاصه داستانی که درباره این فیلم منتشر شده، آمده است: «عماد، استاد دانشگاهی خوش‌نام و یک چهره تلویزیونی مورد توجه است. او ناگهان توسط پلیس با اتهام‌هایی جدی روبه‌رو می‌شود که خود و خانواده‌اش را در موقعیت پیچیده‌ای قرار می‌دهد.» براساس اخبار منتشرشده، نقش عماد را بابک حمیدیان ایفا می‌کند تا دومین همکاری او با شعیبی بعد از فیلم «سیانور» رقم بخورد. داریوش ارجمند نیز در این سینمایی نقش خواهد آفرید. «روز بلوا» چهارمین تجربه کارگردانی شعیبی بعد از سه فیلم «دهلیز»، «سیانور» و «دارکوب» خواهد بود؛ سه فیلمی که به تهیه‌کنندگی سیدمحمود رضوی ساخته شده بودند. به این ترتیب «روز بلوا» اولین تجربه کارگردانی سینمایی شعیبی بدون حضور رضوی است. باید دید این جدایی برای این کارگردان جوان سینما، موفقیت بیشتری به‌همراه خواهد داشت یا خیر.

آماده‌باش بزرگان سینما برای حضور در فجر

باتوجه‌به اخبار منتشرشده، پیش‌بینی می‌شود سی‌وهشتمین جشنواره فیلم فجر با حضور پررنگ پیشکسوتان و بزرگان سینما همراه باشد. داریوش مهرجویی، از بنیان‌گذاران موج نوی دوم سینمای ایران، یکی از آن‌هاست. او بعد از شش سال دوری از سینما به‌سراغ ساخت فیلمی با نام «لامینور» رفته است. «لامینور» داریوش مهرجویی، فیلم پربازیگری خواهد بود. تا به امروز حضور بازیگرانی چون علی نصیریان، پردیس احمدیه، سیامک انصاری، علی مصفا، مهرداد صدیقیان، بهناز جعفری، کاوه آفاق و رضا داوودنژاد قطعی شده است. درمیان فهرست بازیگران، دو نکته جلب توجه می‌کند؛ اول همکاری مهرجویی با علی نصیریان بعد از ۴۰ سال و دوم، انتخاب کاوه آفاق، خواننده سبک‌های پاپ و راک، به‌عنوان یکی از نقش‌های اصلی فیلم. دیگر نکته جالب فیلم، تهیه‌کننده آن است. تهیه‌کنندگی لامینور را رضا درمیشیان، کارگردان فیلم‌های «عصبانی نیستم» و «لانتوری»، برعهده دارد.

مسعود کیمیایی، دیگر کارگردان پیش‌کسوت سینما، این روزها فیلم‌برداری بیست‌ونهمین فیلمش را در تهران آغاز کرده است؛ فیلمی با نام «خون شد» که تهیه‌کنندگی‌اش برعهده جواد نوروزبیگی است. «قاتل اهلی»، آخرین ساخته کیمیایی، در جشنواره سی‌وپنجم به نمایش درآمد؛ این فیلم حواشی بسیاری به‌دنبال داشت و نتوانست مخاطبان و منتقدان را راضی کند. حال کیمیایی بعد از گذشت سه سال به‌سراغ ساخت فیلم جدیدی رفته است. به‌گزارش سایت سینمایی زومجی، کیمیایی درباره فضای فیلم سینمایی «خون شد» گفته است: «داستان خون شد به‌مثابه خانه‌ای قدیمی است که همه چراغ‌هایش خاموش بوده و هیچ‌کس نیز در اتاق‌هایش ساکن نیست. در این میان یکی از ساکنان خانه می‌آید و همه چراغ‌ها را روشن می‌کند.» همین خلاصه داستان باعث شده است عده‌ای از این فیلم به‌عنوان «قیصر» امروزی یاد کنند؛ حدسی که برای اثبات درست یا غلط بودنش، باید تا زمان اکران فیلم صبر کرد. همچنین براساس فهرست بازیگران اعلام‌شده فیلم، می‌توان حدس زد که سعید آقاخانی این‌بار نقش قهرمان قصه کیمیایی را برعهده بگیرد. در کنار او بازیگرانی چون سیامک انصاری، نسرین مقانلو، هومن برق‌نورد و سیامک صفری به ایفای نقش خواهند پرداخت.

مجید مجیدی، دیگر کارگردان کارکشته سینما، امسال در تدارک ساخت فیلمی با مضمون اجتماعی است. این فیلم «خورشید» نام دارد و نویسندگی آن را خود مجیدی و نیما جاویدی، کارگردان فیلم «سرخ‌پوست»، برعهده دارند. این فیلم با گنجاندن مسائل مذهبی در دل خود، به موضوع کودکان کار می‌پردازد و تا این لحظه از جواد عزتی به‌عنوان بازیگر اصلی‌اش نام برده شده است.

فیلم‌هایی برای مخاطب کنجکاو

در میان فیلم‌هایی که این روزها درحال سپری کردن مراحل تولیدشان هستند، نام چند فیلم به‌دلایلی چون موضوع متفاوت یا بازیگران قدرتمند، حس کنجکاوی مخاطب را بیشتر برمی‌انگیزد. «درخت گردو»ی محمدحسین مهدویان یکی از این فیلم‌های مهم است. براساس شنیده‌ها، جدیدترین ساخته این کارگردان، قرار است داستان بمباران شیمیایی سردشت را روایت کند. از پیمان معادی و مهران مدیری به‌عنوان دو بازیگر اصلی فیلم یاد شده است. همچنین تا این لحظه از حضور هادی حجازی‌فر، بازیگر ثابت فیلم‌های قبلی مهدویان، در فیلم «درخت گردو» خبری منتشر نشده است.

«روز صفر» دیگر فیلم مهمی است که این روزها در حال طی مراحل تولیدش است. سعید ملکان که در سینمای ایران، چهره‌پرداز و تهیه‌کننده شناخته می‌شود، کارگردانی این فیلم را برعهده دارد. درباره داستان فیلم نیز تا امروز شایعات زیادی مطرح شده که اصلی‌ترین آن‌ها پرداختن به ماجرای دستگیری عبدالمالک ریگی بوده است، اما این موضوع را تا این لحظه، روابط‌عمومی پروژه تایید نکرده است. براساس اخبار معتبر منتشرشده درباره این فیلم، «روز صفر» فیلمی با روایتی متفاوت از یک اتفاق ملتهب معاصر با بازی امیر جدیدی و ساعد سهیلی است که فیلم‌نامه‌اش را سعید ملکان و بهرام توکلی به‌صورت مشترک به نگارش درآورده‌اند.

فیلم سینمایی «عنکبوت» دومین ساخته ابراهیم ایرج‌زاد، با روایت داستانی واقعی از قتل‌های زنجیره‌ای مشهد در دهه ۷۰ نیز می‌تواند یکی از فیلم‌های بحث‌برانگیز امسال باشد. ایرج‌زاد که پیش از این، فیلم موفق «تابستان داغ» را ساخته بود، برای فیلم دومش به‌سراغ داستانی جنایی با رگه‌های اجتماعی رفته است و ماجرای قاتل عنکبوتی مشهد را به تصویر می‌کشد. نویسندگی این کار برعهده اکتای براهنی است و در آن بازیگرانی چون محسن تنابنده، ساره بیات و ماهور الوند به ایفای نقش می‌پردازند.

«مجبوریم» رضا درمیشیان دیگر فیلم کنجکاوی‌برانگیز جشنواره امسال خواهد بود. این فیلم این روزها در حال طی مراحل فنی‌اش است و قرار است کیهان کلهر، چهره ماندگار موسیقی ایران، برای آن موسیقی بسازد.

درباره موضوع فیلم هنوز اطلاعاتی منتشر نشده است اما باتوجه‌به آثار پیشین درمیشیان، می‌توان حدس زد که این فیلم نیز درون‌مایه‌ای انتقادی داشته باشد. فیلم درمیشیان، بازیگران بی‌شماری دارد که از میان آن‌ها می‌توان به فاطمه معتمدآریا، نگار جواهریان، پارسا پیروزفر، بهمن فرمان‌آرا، پردیس احمدیه و ژاله علو اشاره کرد. از «مست عشق» حسن فتحی که باتوجه‌به حواشی ایجادشده معلوم نیست در ایران به نمایش دربیاید یا نه، همچنان به‌عنوان یکی از گزینه‌های اکران در جشنواره امسال یاد می‌شود. همان‌طور که پیش‌تر در این صفحه خواندید، این فیلم قرار است برشی از زندگی شمس و مولانا در قونیه را با بازی شهاب حسینی در مقام شمس و پارسا پیروزفر در مقام مولانا به تصویر بکشد.

مروری بر دیگر فیلم‌ها

علاوه‌بر فیلم‌های گفته‌شده، چندین فیلم دیگر نیز این روزها در حال طی مراحل پیش‌تولید و تولید خود برای رسیدن به سی‌وهشتمین جشنواره فیلم فجر هستند. از میان آن‌ها می‌توان به «گورکن»، دومین فیلم کاظم ملایی، پس از فیلم «کوپال» اشاره کرد. در این فیلم بازیگرانی چون ویشکا آسایش، حسن معجونی، مهراوه شریفی‌نیا، بهنوش بختیاری و گوهر خیراندیش به ایفای نقش می‌پردازند.

کیانوش عیاری این روزها ساخت فیلم سینمایی «رکر» را با بازی رضا عطاران آغاز کرده است. این فیلم به احتمال زیاد در ژانر کمدی ساخته می‌شود. هرچند که دو فیلم آخر این کارگردان توقیف شده‌اند، انتظار می‌رود ساخته جدید کیانوش عیاری به فجر سی‌وهشتم برسد.

فیلم سینمایی «کارو» به کارگردانی احمد مرادپور با بازی مریلا زارعی، نیز این روزها در مرحله پیش‌تولید به‌سر می‌برد. این فیلم درباره یک نوجوان کرمانشاهی است که بعد از سال‌ها تمرین به تیم ملی کشتی دعوت می‌شود.

کمدی «ملاقات با جادوگر» به کارگردانی حمید بهرامیان و نویسندگی امیرمهدی ژوله، دیگر فیلمی است که برای حضور در جشنواره فجر، خیز برداشته است و در روزهای گذشته نیز از گریم متفاوت ژوله در نقش بن‌لادن رونمایی شد.

«رمانتیسم عماد و طوبا» به کارگردانی کاوه صباغ‌زاده و تهیه‌کنندگی مهدی صباغ‌زاده، مرحله پیش‌تولید طولانی خود را پشت‌سر گذاشته و وارد مراحل تولید شده است. این فیلم، اقتباسی آزاد از کتابی نوشته آلن دوباتن است.

فیلم اکشن «سبز، سفید، قرمز» به کارگردانی محمدحسین لطیفی با موضوع نخبگان و عزت ایرانی، نیز به‌تازگی فیلم‌برداری‌اش آغاز شده است. در این فیلم هدی سلطانی، بهاره کیان‌افشار، نادر سلیمانی، ایرج نوذری و بهنوش بختیاری به ایفای نقش می‌پردازند.

دو فیلم اجتماعی «مغز استخوان» به کارگردانی حمیدرضا قربانی با بازی جواد عزتی و پریناز ایزدیار و «بی‌صدا حلزون» به کارگردانی بهرنگ دزفولی‌زاده با بازی هانیه توسلی، مهران احمدی، پدرام شریفی و محسن کیایی، از دیگر فیلم‌هایی‌اند که متقاضی حضور در جشنواره سی‌وهشتم هستند.

«آتابای»، پنجمین اثر سینمایی نیکی کریمی که از اواسط تیر در خوی، از شهرهای تاریخی استان آذربایجان غربی، مقابل دوربین رفته است، نیز احتمالا اکرانش به جشنواره سی‌وهشتم موکول شود. این فیلم را هادی حجازی‌فر براساس طرحی از نیکی کریمی نوشته است و بازیگرانی چون هادی حجازی‌فر، جواد عزتی و سحر دولتشاهی در آن نقش می‌آفرینند.

فیلم اجتماعی «مردن در آب مطهر» به نویسندگی و کارگردانی نوید محمودی و تهیه‌کنندگی جمشید محمودی، از دیگر گزینه‌های اکران فجر امسال است. این فیلم، داستان عاشقانه چند جوان افغانستانی را که از ایران به اروپا می‌روند، روایت می‌کند. برادران محمودی این روزها فیلم «شکستن همزمان بیست استخوان» را بر پرده دارند.

پیمان قاسم‌خانی بعد از تجربه موفق ساخت «خوب، بد، جلف» و کسب دیپلم افتخار بهترین فیلم از نگاه تماشاگران در سی‌وپنجمین جشنواره فیلم فجر، سری دوم این فیلم را با نام «خوب، بد، جلف: ارتش سری» آماده نمایش کرده است. باتوجه‌به تجربه پذیرفته‌شده اکران قسمت اول این فیلم در جشنواره فجر، انتظار می‌رود سری دوم آن نیز در جشنواره اکران شود. در قسمت دوم این فیلم، سام درخشانی، پژمان جمشیدی، حامد کمیلی، ریحانه پارسا، گوهر خیراندیش، فرهاد آئیش و امیرمهدی ژوله، نقش بازی می‌کنند.

«رؤیای سهراب» به کارگردانی علی قوی‌تن که مراحل تولیدش دو سال به طول انجامید، بالاخره آماده نمایش شده است. طبق گفته‌های کارگردان این فیلم، «رؤیای سهراب» فرم تقاضا برای جشنواره امسال را پر خواهد کرد. این فیلم به زوایای پنهان و دیده‌نشده‌ای از زندگی سهراب سپهری می‌پردازد و مهدی سلطانی، بهاره کیان‌افشار، لاله اسکندری و ترلان پروانه در شمار بازیگران آن هستند.

فیلم‌های پربازیگر

به‌گزارش خبرگزاری برنا، فیلم جنجالی «لاله» به کارگردانی اسدا... نیک‌نژاد که ساختش در دولت محمود احمدی‌نژاد متوقف شده بود، بار دیگر مراحل ساختش از سر گرفته شده و قرار است در جشنواره سی‌وهشتم به نمایش دربیاید. این فیلم روایتی از زندگی لاله صدیق، قهرمان رالی و سوارکاری است. نیکی کریمی، همایون ارشادی، میترا حجار، سام قریبیان و آزیتا حاجیان در آن بازی می‌کنند.

طبق خبرهای منتشرشده، در روز گذشته ساخت یک فیلم با بازی ترانه علیدوستی نیز آغاز شده است؛ فیلمی با نام «اورکا» به کارگردانی سحر مصیبی که اگر این پروژه به سرانجام برسد، علیدوستی پس از سه سال به سینما بازخواهد گشت.

از دیگر فیلم‌های درحال تولید که هنوز اطلاعات موثقی درباره آن‌ها منتشر نشده است، می‌توان به «عامه‌پسند» به کارگردانی سهیل بیرقی، درام اجتماعی «زنبور کارگر»، ساخته افشین صادقی با بازی حمید فرخ‌نژاد، شبنم مقدمی، سعید آقاخانی، حسین مهری، مارال فرجاد و پگاه آهنگرانی، «جنایت بی‌دقت»، چهارمین ساخته شهرام مکری، با مضمونی درباره سینما، «لتیان» به کارگردانی علی تیموری با بازی امیر جدیدی، پریناز ایزدیار، سارا بهرامی، حسن معجونی و ستاره پسیانی، «سلفی با دموکراسی»، ساخته علی عطشانی، با مضمونی درباره جانبازان و شهدای هشت سال دفاع مقدس با حضور بازیگرانی چون پولاد کیمیایی و پژمان بازغی و آتیلا پسیانی، «سه کام حبس» به نویسندگی و کارگردانی سامان سالور با بازی محسن تنابنده و پریناز ایزدیار، «سگ‌ها دیشب نخوابیدند» به تهیه‌کنندگی سیاوش حقیقی و کارگردانی رامین رسولی به‌عنوان محصول مشترک ایران و افغانستان، کمدی «انفرادی» به کارگردانی مسعود اطیابی، با بازی رضا عطاران، مهدی هاشمی و احمد مهرانفر، «روزی دو میلیون» به کارگردانی مجید توکلی با بازی زهرا داوودنژاد و نازنین بیاتی، «دوزیست» ساخته برزو نیک‌نژاد، با بازی جواد عزتی، هادی حجازی‌فر، ستاره پسیانی، مانی حقیقی و پژمان جمشیدی اشاره کرد.